

Про затвердження Методики визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією

**Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України
від 4 травня 2006 року N 562**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
4 липня 2006 р. за N 782/12656**

Із змінами і доповненнями, внесеними
постановами Національної комісії регулювання електроенергетики України
від 8 лютого 2007 року N 154,
від 18 грудня 2008 року N 1384

Відповідно до Закону України "Про електроенергетику", Положення про Національну комісію регулювання електроенергетики України, затвердженого Указом Президента України від 14.03.95 N 213 (із змінами), та на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 08.02.2006 N 122 "Про затвердження Порядку визначення розміру і відшкодування збитків, завданих енергопостачальнику внаслідок викрадення електричної енергії" Національна комісія регулювання електроенергетики України **ПОСТАНОВЛЯЄ**:

1. Затвердити Методику визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією (додається).

2. Визнати такими, що втратили чинність:

постанову НКРЕ від 22.11.99 N 1416 "Про затвердження Методики обчислення розміру відшкодування збитків, завданих електропостачальнику внаслідок порушення споживачем Правил користування електричною енергією для населення", зареєстровану в Міністерстві юстиції України 29.12.99 за N 919/4212 (із змінами);

постанову НКРЕ від 05.12.2001 N 1197 "Про затвердження Методики обчислення обсягу електричної енергії, недоврахованої унаслідок порушення споживачем - юридичною особою Правил користування електричною енергією" (із змінами).

3. Відділу регулювання відносин ліцензіатів із споживачами в установленому порядку забезпечити подання цієї постанови на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

Голова Комісії

В. Кальченко

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва**

А. В. Дашкевич

**Міністр палива та
енергетики України**

І. Плачков

**Заступник Голови
Держспоживстандарту України**

С. Т. Черепков

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Національної комісії
регулювання електроенергетики
України
від 4 травня 2006 р. N 562

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
4 липня 2006 р. за N 782/12656

МЕТОДИКА

**визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої
внаслідок порушення споживачами правил користування електричною
енергією**

1. Загальні положення

1.1. Ця Методика встановлює порядок визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами Правил користування електричною енергією, затверджених постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 31.07.96 N 28 (далі - ПКЕЕ), або Правил користування електричною енергією для населення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.99 N 1357 (далі - ПКЕЕН).

1.2. Методика поширюється на споживачів електричної енергії та застосовується постачальниками електричної енергії (електропередавальними організаціями) при визначенні обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами правил користування електричною енергією.

У разі своєчасного (до виявлення порушення представниками електропередавальної організації або представниками постачальника електричної енергії) письмового повідомлення споживачем постачальника електричної енергії про пошкодження засобів обліку, пошкодження або зрив пломб Методика не застосовується.

(пункт 1.2 у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154)

2. Визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами ПКЕЕ

2.1. Методика застосовується на підставі акта порушень, складеного з урахуванням вимог ПКЕЕ, та в разі виявлення таких порушень ПКЕЕ:

1) порушення цілісності пломб, цілісності пломбувального матеріалу, на якому встановлені пломби (дріт, кордова нитка тощо), порушення цілісності гвинтів, на яких закріплено пломбувальний матеріал, фальсифікації тавр про перевірку засобів обліку, тавр електропередавальної організації, тавр інших заінтересованих сторін, відбитки яких нанесені на пломби (далі - пошкодження пломб), або відсутності пломб на розрахункових засобах обліку в місцях, указаних в акті про пломбування, складеному в порядку, визначеному ПКЕЕ;

2) пошкодження або відсутності пломб, встановлених у місцях, указаних в акті про пломбування, складеному в порядку, визначеному ПКЕЕ;

3) пошкодження розрахункових засобів обліку (розбите скло, пошкодження цілісності корпусу тощо), інших дій споживача, які призвели до зміни показів засобів обліку;

4) пошкодження або відсутності пломб на розрахункових засобах обліку, що враховують обсяг електричної енергії, переданої мережами споживача (за наявності акта про пломбування, складеного в порядку, визначеному ПКЕЕ), пошкодження зазначених розрахункових засобів обліку (розбите скло, пошкодження цілісності корпусу тощо), інших дій споживача, які призвели до зміни показів засобів обліку;

5) самовільного підключення електроустановок, струмоприймачів або електропроводки до електричної мережі, яка не є власністю споживача;

6) підключення до електричної мережі, що є власністю споживача, електроустановок, струмоприймачів або електропроводки поза розрахунковими засобами обліку електричної енергії з порушенням схеми обліку;

7) підключення до електричної мережі, що є власністю споживача, електроустановок, струмоприймачів або електропроводки поза розрахунковими засобами обліку електричної енергії без порушення схеми обліку.

У разі незгоди споживача із зафіксованим в акті порушень фактом пошкодження пломб та/або засобів обліку факт пошкодження установлюється експертизою, проведеною відповідно до законодавства (далі - експертиза). До отримання енергопостачальною компанією результатів експертизи Методика не застосовується.

(пункт 2.1 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154,

у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

2.2. Обсяг електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення ПКЕЕ ($W_{\text{но}}$, кВт·год.), розраховується на підставі акта порушень, який складається відповідно до передбаченої ПКЕЕ процедури.

2.3. Розрахунок обсягу та вартості необлікованої електричної енергії здійснюється:

за тарифами для споживачів відповідної групи та класу напруги, які діяли під час порушення споживачем ПКЕЕ (T , грн/кВт·год);

(абзац другий пункту 2.3 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

за величиною розрахункового добового споживання електричної енергії ($W_{\text{доб}}$, кВт·год.);

за кількістю днів, протягом яких споживання електричної енергії здійснювалося з порушенням вимог ПКЕЕ (D , день).

Кількість днів, протягом яких споживання електричної енергії здійснювалося з порушенням ПКЕЕ, розкладається на складові відповідно до кількості днів (D_i , день) у кожному періоді (тарифний період), протягом якого роздрібний тариф на електричну енергію (T_i , грн.) залишався незмінним, таким чином, що виконується рівняння:

$$D = \sum_{i=1}^n D_i, \quad (2.1)$$

де n - кількість тарифних періодів, що діяли протягом періоду порушення.

Вартість необлікованої електричної енергії ($B_{\text{но}}$, грн.) визначається за формулою

$$B_{\text{но}} = \sum_{i=1}^n W_i \cdot T_i, \quad (2.2)$$

де W_i - обсяг споживання електричної енергії, що відповідає i -тому тарифному періоду, кВт·год.;

T_i - тариф i -того тарифного періоду, грн./кВт·год.

$$W_i = W_{\text{доб}} \cdot D_i, \quad (2.3)$$

де D_i - кількість днів, визначена у відповідності до рівняння (2.1);

$W_{\text{доб}}$ - розрахункова величина добового споживання електричної енергії, кВт·год.

(абзац пункту 2.3 у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

2.4. У разі виявлення у споживача порушень ПКЕЕ, зазначених у підпунктах 1 - 4, 6 пункту 2.1 Методики, та за умови наявності договору про постачання електричної енергії (далі - Договір), зазначених у підпункті 5 пункту 2.1 Методики, сума до сплати має бути зменшена на величину вартості електричної енергії відповідно до виставлених споживачу за період порушення рахунків за точкою (точками) обліку, на якій (яких) було виявлено порушення.

У разі, коли вартість електричної енергії відповідно до виставлених за період порушення рахунків за точкою (точками) обліку, на якій (яких) було виявлено порушення, менша вартості електричної енергії, оплаченої за період порушення, сума до сплати має бути зменшена на величину вартості оплаченої електричної енергії.

В інших випадках споживачу виписується рахунок на всю розраховану суму.

(пункт 2.4 у редакції постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, від 18.12.2008 р. N 1384)

2.5. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпунктах 1 - 3 пункту 2.1 цієї Методики, величина розрахункового добового обсягу споживання електричної енергії протягом робочого часу ($W_{\text{доб}}$, кВт·год) визначається за формулою

$$W_{\text{доб}} = P \cdot t_{\text{доб}} \cdot K_v, \quad (2.4)$$

де P - потужність (кВт), визначена як:

а) сумарна максимальна потужність наявних у споживача на час складення акта порушень ПКЕЕ струмоприймачів відповідно до їх паспортних даних (за умови, якщо визначена таким чином потужність не перевищує дозволена потужність для даної точки обліку, зазначену в Договорі);

б) потужність, обчислена виходячи зі струму навантаження електроустановки споживача при підключенні всіх наявних на час складення акта порушень ПКЕЕ струмоприймачів на максимальну потужність, визначеного на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології (за умови відсутності паспортних даних всіх струмоприймачів, наявних у

споживача на час складення акта порушень ПКЕЕ, та якщо визначена таким чином потужність не перевищує дозволена потужність для даної точки обліку, зазначену в Договорі);

в) дозволена потужність для даної точки обліку, зазначена в Договорі (за умови, якщо потужність, визначена відповідно до положень підпунктів "а" або "б" цього пункту, перевищує дозволена потужність для даної точки обліку, ненадання споживачем інформації щодо паспортних даних струмоприймачів, недопуску представників постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) на свою територію для перевірки інформації щодо сумарної максимальної потужності струмоприймачів, відмови споживача від вимірювання струму навантаження електроустановки при підключенні всіх наявних струмоприймачів на повну потужність);

$t_{\text{доб}}$ - тривалість роботи обладнання протягом доби (год.), що складає:

при однозмінній роботі споживача - $t = 8$;

при двозмінній роботі споживача - $t = 16$;

при тризмінній роботі споживача - $t = 24$;

при інших режимах роботи визначається на підставі Договору;

K_v ($K_{v,i}$) - коефіцієнт використання струмоприймачів (додаток 1).

За умови згоди сторін коефіцієнт використання електрообладнання вибирається рівним $K_v = 0,5$. У разі недосягнення такої згоди та за умови недопуску споживачем представників постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) на свою територію для складення переліку струмоприймачів, про що має бути зазначено в акті порушень, коефіцієнт використання електрообладнання вибирається рівним $K_v = 0,75$.

У разі підключення струмоприймачів, що відповідають різним коефіцієнтам використання, розрахунковий добовий обсяг споживання електричної енергії визначається за формулою

$$W_{\text{доб.}} = t_{\text{доб.}} \cdot \sum_{(i)}^n K_{v,i} \cdot P_i, \quad (2.4)$$

де $K_{v,i}$ - відповідні коефіцієнти використання електрообладнання;

P_i - потужність відповідних струмоприймачів, кВт.

Кількість днів у періоді, за який має здійснюватися перерахунок ($D_{\text{пер.}}$, день), визначається за формулою

$$D_{\text{пер.}} = D_{\text{пор.}} + D_{\text{усун.}} \quad (2.6)$$

де $D_{\text{пор.}}$ - кількість робочих днів споживача від дня останнього контрольного огляду засобу обліку або технічної перевірки (у разі, коли технічна перевірка проводилась після останнього контрольного огляду засобу обліку) до дня виявлення порушення, але не більше загальної кількості робочих днів у 6 календарних місяцях, що передували дню виявлення порушення.

Якщо споживач встановив пристрій, що занижує покази засобу обліку, вчинив інші дії, що призвели до недообліку спожитої електричної енергії, виявити які представники постачальника електричної енергії під час проведення контрольного огляду засобу обліку не мали можливості, $D_{\text{пор.}}$ визначається виходячи з кількості робочих днів споживача з дня останньої технічної перевірки або допуску електроустановки споживача в експлуатацію (у разі, якщо технічна перевірка у період з дати допуску електроустановки споживача в експлуатацію до дати виявлення порушення не проводилась), але не більше ніж за три роки;

$D_{\text{усун.}}$ - кількість робочих днів споживача від дня виявлення порушення до дня його усунення або від дня виявлення порушення до дня припинення електропостачання через невиконання споживачем припису чи вимоги щодо усунення порушення. $D_{\text{усун.}}$ має бути зазначено в акті порушень. У разі, коли під час оформлення акта порушень неможливо точно визначити термін, протягом якого будуть усунені порушення, $D_{\text{усун.}}$ визначається у двосторонньому акті, складеному сторонами після усунення порушення. При цьому нарахування, передбачені Методикою, здійснюються після складення зазначеного двостороннього акта.

(пункт 2.5 у редакції постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, від 18.12.2008 р. N 1384)

2.6. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 5 пункту 2.1 цієї Методики, та за умови відсутності Договору величина розрахункового добового обсягу споживання електричної енергії через проводи (кабелі), якими здійснене самовільне підключення ($W_{\text{доб.с.п.}}$, кВт·год), розраховується за формулою

$$W_{\text{доб.с.п.}} = P_{\text{с.п.}} \cdot t_{\text{вик.с.п.}} \quad (2.7)$$

де $P_{\text{с.п.}}$ - потужність самовільного підключення (кВт), що визначається за формулами:

у разі підключення до однієї фази

$$P_{\text{с.п.}} = I \cdot U_{\text{ном.фаз.}} \cdot \cos\varphi; \quad (2.8)$$

у разі підключення до трьох фаз

$$P_{с.п.} = 3 \cdot I \cdot U_{ном.фаз.} \cdot \cos\varphi, \quad (2.9)$$

де I - сила струму, визначена виходячи з найменшої поперечної площі перерізу проводів (кабелів), що використані у схемі самовільного підключення до мережі, та допустимого тривалого струму, який може ними протікати згідно з главою 1.3 Правил улаштування електроустановок (далі - ПУЕ), А.

Поперечна площа перерізу проводів (кабелів), що використані у схемі самовільного підключення, визначається на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології.

За згодою сторін сила струму може бути визначена виходячи із сили струму навантаження електроустановки при підключенні усіх наявних струмоприймачів на максимальну потужність на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології;

$U_{ном.фаз.}$ - номінальна фазна напруга, кВ;

$\cos \varphi$ - косинус кута між фазною напругою $U_{фаз}$ та струмом навантаження, який протікає тією самою фазою, визначений на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології. У разі відсутності у представників постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) відповідних засобів вимірювальної техніки $\cos\varphi$ приймається рівним 0,9;

$t_{вик.с.п.}$ - час використання самовільного підключення протягом доби (приймається - 12 год./добу).

Для розрахунку загального обсягу самовільно спожитої електричної енергії за $D_{пер.}$ береться сумарна кількість днів у періоді від дня набуття споживачем права власності на електроустановку (але не більше сумарної кількості днів у дванадцяти календарних місяцях, що передували дню виявлення порушення) до дня усунення порушення.

(пункт 2.6 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

2.7. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 5 пункту 2.1 цієї Методики, та за наявності Договору величина розрахункового добового обсягу споживання електричної енергії ($W_{доб.с.п.н.}$, кВт·год) визначається за формулою

$$W_{доб.с.п.н.} = P_{с.п.} \cdot t_{вик.с.п.} \cdot K_v, \quad (2.10)$$

де $P_{с.п.}$ (кВт) визначається за формулою (2.8) або (2.9) Методики, але виходячи з найменшої з величин:

номінального струму спрацювання ввідного комутаційного апарата (у разі наявності такого та за умови збереження пломб, якими він опломбований), А;

номінального первинного струму трансформатора (трансформаторів) струму (якщо він (вони) задіяний (задіяні) у схемі обліку), А;

максимального струму лічильника, при якому нормується його похибка (якщо трансформатор (трансформатори) струму в схемі обліку не задіяний (не задіяні)), А;

$t_{вик.с.п.}$ (день) та K_v визначаються відповідно до пунктів 2.5 та 2.6 Методики.

Для розрахунку загального обсягу самовільно спожитої електричної енергії за $D_{пер.}$ береться сумарна кількість днів у періоді від дня припинення електропостачання (але не більше трьох років) до дня усунення самовільного підключення.

(пункт 2.7 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

2.8. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 6 пункту 2.1 цієї Методики, величина розрахункового добового обсягу споживання електричної енергії ($W_{доб.пор.обл.}$, кВт·год) визначається за формулою

$$W_{доб.пор.обл.} = W_{доб.} + W_{доб.с.п.}, \quad (2.11)$$

де $W_{доб.}$ (кВт·год) визначається за формулою (2.4) Методики;

$W_{доб.с.п.}$ (кВт·год) визначається за формулою (2.7) Методики.

Кількість днів у періоді, за який здійснюється перерахунок, визначається за формулою (2.6) Методики.

(пункт 2.8 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

2.9. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 7 пункту 2.1 цієї Методики, розрахунковий добовий обсяг споживання електричної енергії через проводи (кабелі), якими здійснене самовільне підключення ($W_{доб.с.п.}$, кВт·год), розраховується за формулою (2.7) Методики.

(абзац перший пункту 2.9 у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

Кількість днів у періоді, за який здійснюється перерахунок, визначається за формулою (2.6) Методики.

Абзац третій пункту 2.9 виключено

(згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

Абзац четвертий пункту 2.9 виключено

(згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

2.10. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 4 пункту 2.1 Методики, покази розрахункового засобу обліку не враховуються. Цей засіб обліку замінюється на повірений та опломбований Держспоживстандартом України та електропередавальною організацією. Після відновлення обліку за результатами контрольного зняття показів за 10 - 30 діб визначається середньодобовий обсяг надходження або віддачі електричної енергії через відновлений засіб обліку. На підставі контрольних показів усіх інших засобів обліку, що враховують обсяг електричної енергії, переданої мережами споживача, розраховується середньодобове надходження та віддача електричної енергії в кожній точці обліку. Дані інших засобів обліку, що використовуються для розрахунку, беруться за період порушення.

(абзац перший пункту 2.10 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

Розрахунковий обсяг спожитої за період порушення електричної енергії (W , кВт·год.) визначається за формулою

$$W = (W_{\text{надх.}} - W_{\text{відд.}}) \cdot D^k, \quad (2.12)$$

де $W_{\text{надх.}}$ - сумарне середньодобове надходження електричної енергії в мережі споживача, кВт·год.;

$W_{\text{відд.}}$ - сумарна середньодобова віддача електричної енергії з мереж споживача протягом періоду порушення з урахуванням технологічних втрат на передачу електричної енергії, кВт·год.;

D^k - кількість календарних днів, за які необхідно провести перерахунок спожитої електричної енергії, визначений за формулою

$$D^k = D^k_{\text{пер}} + D^k_{\text{усун}}, \quad (2.13)$$

де $D_{\text{пер}}^k$ - кількість календарних днів від дня останнього контрольного зняття представником електропередавальної організації показів засобу обліку чи його технічної перевірки, але не більше ніж за 6 календарних місяців (максимальний термін, у який має бути проведений контрольний огляд засобів обліку, відповідно до вимог ПКЕЕ), день;

$D_{\text{усун}}^k$ - кількість календарних днів від дня перевірки, під час якої було виявлено порушення, до дня усунення цих порушень (зазначається в акті порушень), день.

Величина розрахункового обсягу спожитої за період порушення електричної енергії (W) розкладається відповідно до тривалості тарифних періодів, які припадають на час порушення, на складові (W_i) таким чином, що

$$W = \sum_{(i)}^n W_i. \quad (2.14)$$

Вартість необлікованої електричної енергії $V_{\text{но}}$ (грн.) визначається за формулою (2.2) Методики.

(абзац пункту 2.10 у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

3. Визначення обсягу та вартості електричної енергії, не облікованої внаслідок порушення споживачами ПКЕЕН

3.1. Методика застосовується на підставі акта порушень, складеного з урахуванням вимог ПКЕЕН, та в разі виявлення таких порушень ПКЕЕН:

- 1) пошкодження або відсутності на розрахункових засобах обліку пломб з відбитками тавр про повірку засобів обліку (за умови наявності акта про збереження пломб, складеного в порядку, установленому ПКЕЕН, або іншого документа, який підтверджує факт пломбування розрахункових засобів обліку, та за умови втручання споживача в роботу засобів обліку);
- 2) пошкодження або відсутності пломб з відбитками тавр електропередавальної організації чи тавр інших заінтересованих сторін у місцях, указаних в акті про збереження пломб, складеному в порядку, установленому ПКЕЕН, або іншому документі, який підтверджує факт пломбування розрахункових засобів обліку;
- 3) пошкодження розрахункових засобів обліку (розбите скло, пошкодження цілісності корпусу тощо), інших дій споживача, які призвели до зміни показів засобів обліку;
- 4) самовільного підключення електроустановок, струмоприймачів або електропроводки до електричної мережі, що не є власністю споживача;
- 5) самовільного підключення електроустановок, струмоприймачів або електропроводки до власної електричної мережі поза засобами обліку електричної енергії;

б) використання "штучного нуля", що призвело до споживання необлікованої електричної енергії.

"Штучний нуль" - додатково змонтований контур заземлення (у тому числі металеві труби водопроводу або опалення), що з'єднаний з "нульовим" проводом внутрішньобудинкової електромережі, який за умови "неправильного" підключення лічильника (наприклад, у разі, якщо електрична енергія обліковується однофазним індукційним лічильником, - "фаза" у третій клемі) дає змогу безобліково споживати електричну енергію. Облаштування додаткового контуру заземлення з метою з'єднання його з металевими корпусами електричних приладів для забезпечення їх безпечної експлуатації не належить до поняття "штучний нуль".

Факт втручання споживача в роботу засобів обліку, факт пошкодження пломб та/або розрахункових засобів обліку має бути підтверджений експертизою.

У разі визнання споживачем факту втручання в роботу розрахункових засобів обліку, факту зумисного пошкодження пломб з відбитками тавр енергопостачальника чи тавр інших заінтересованих сторін (у разі встановлення таких пломб та зазначення їх в акті про збереження пломб, складеного у порядку, установленому ПКЕЕН, або іншому документі, який підтверджує факт встановлення), факту зумисного пошкодження розрахункових засобів обліку підтвердження Експертизою зазначених порушень ПКЕЕН не обов'язкове.

(пункт 3.1 у редакції постанов Національної комісії
регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154,
від 18.12.2008 р. N 1384)

3.2. Вартість необлікованої електричної енергії розраховується на підставі акта про виявлення порушення, який складається відповідно до передбаченої ПКЕЕН процедури.

3.3. Розрахунок вартості необлікованої електричної енергії здійснюється:

за добовою величиною розрахункового споживання електричної енергії;

за тарифами (цінами) для населення, що діяли в період, за який розраховується розмір вартості необлікованої електричної енергії;

за кількістю днів:

а) у разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпунктах 1, 2 пункту 3.1 Методики та в підпункті 3 пункту 3.1 Методики (у частині щодо пошкодження розрахункових засобів обліку), - з дня останнього контрольного огляду засобу обліку до дня усунення порушення, але не більше загальної кількості днів у 6 календарних місяцях, що передували дню виявлення порушення.

Якщо споживач встановив пристрій, що занижує покази засобу обліку, вчинив інші дії, що призвели до споживання необлікованої електричної енергії, виявити які представники постачальника електричної енергії під час проведення контрольного огляду засобу обліку не мали можливості, споживачу робиться перерахунок за користування електричною енергією з дати останньої технічної перевірки або допуску електроустановки споживача в експлуатацію (у разі, якщо технічна перевірка в період з дати допуску електроустановки споживача в експлуатацію до дати виявлення порушення не проводилась), але не більше ніж за три роки;

б) у разі самовільного підключення споживачем електроустановок, струмоприймачів або проводів до електричних мереж, які йому не належать на правах власності або користування, та за умови відсутності договірних відносин з енергопостачальником - із дня набуття споживачем права власності на електроустановку чи права користування електроустановкою або із дня здійснення останньої технічної перевірки електричної мережі, до якої було здійснене самовільне підключення, але не більше сумарної кількості днів у дванадцяти календарних місяцях, що передували дню виявлення порушення та до дня усунення порушення;

в) у разі самовільного підключення споживачем електроустановок, струмоприймачів або проводів до електричної мережі після припинення електропостачання у зв'язку з порушенням ПКЕЕН - із дня припинення електропостачання електроустановки споживача до дня повторного припинення електропостачання;

г) у разі використання споживачем "штучного нуля", що призвело до споживання необлікованої електричної енергії, - із дня останньої технічної перевірки або допуску електроустановки в експлуатацію (у разі, коли технічна перевірка даної електроустановки не проводилася) до дня усунення порушення, але не більше сумарної кількості днів у трьох роках, що передували дню виявлення порушення та до дня усунення порушення.

Під час проведення розрахунку вартості необлікованої електричної енергії не враховується наявність у споживача пільг з оплати спожитої електроенергії.

(пункт 3.3 із змінами, внесеними згідно з постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

3.4. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпунктах 1 - 3 пункту 3.1 Методики та в підпункті 4 пункту 3.1 Методики (за наявності між енергопостачальником та споживачем договірних відносин), розрахунковий добовий обсяг споживання електричної енергії ($W_{\text{доб}}$, кВт·год) визначається за формулою

$$W_{\text{доб}} = 24 \cdot P_{\text{дог}} \cdot K_{\text{сез}} \cdot K_{\text{вик}}, \quad (3.1)$$

де $P_{\text{дог}}$ - величина потужності електроустановок споживача, передбачена договором про користування електричною енергією, кВт;

$K_{\text{сез}}$ - коефіцієнт сезонності (приймається рівним 0,8 у літній період та рівним 1 на період опалення).

$K_{\text{вик}}$ - коефіцієнт використання потужності (додаток 2).

У разі шунтування або самовільної заміни споживачем опломбованих енергопостачальником комутаційних пристроїв, що обмежують потужність споживання електричної енергії до величини $P_{\text{дог}}$ (за умови наявності акта про збереження пломб, складеного відповідно до передбаченої ПКЕЕН процедури, або іншого документа, який підтверджує факт пломбування зазначених пристроїв), відсутності між споживачем та енергопостачальником договору про користування електричною енергією $W_{\text{доб}}$.

розраховується енергопостачальником виходячи з величини приєднаної потужності, передбаченої проектними рішеннями.

За відсутності проекту розрахунковий добовий обсяг споживання електричної енергії розраховується енергопостачальником виходячи з величини потужності споживання ($P_{\text{пер.вих.}}$, кВт), що визначається за формулами:

у разі, коли споживач підключений до однофазної мережі

$$P_{\text{пер.вих.}} = I_{\text{пер.вих.}} \cdot U_{\text{ном.фаз.}} \cdot \cos \varphi; \quad (3.2)$$

у разі, коли споживач підключений до трифазної мережі

$$P_{\text{пер.вих.}} = 3 \cdot I_{\text{пер.вих.}} \cdot U_{\text{ном.фаз.}} \cdot \cos \varphi, \quad (3.3)$$

де $I_{\text{пер.вих.}}$ - допустимий тривалий струм, який згідно з главою 1.3 ПУЕ може протікати по одному із проводів, підключених до вихідних клем лічильника, поперечна площа перерізу якого найменша, А.

$U_{\text{ном. фаз.}}$ - номінальна фазна напруга, кВ;

$\cos \varphi$ - косинус кута між фазною напругою $U_{\text{фаз.}}$ та струмом навантаження, який протікає тією самою фазою, визначений на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології. У разі відсутності в представників постачальника електричної енергії (електропередавальної організації) відповідних засобів вимірювальної техніки $\cos \varphi$ приймається рівним 0,9.

Поперечна площа перерізу проводів, підключених до вихідних клем лічильника, визначається на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології.

(пункт 3.4 у редакції постанов Національної комісії
регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154,
від 18.12.2008 р. N 1384)

3.5. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 4 пункту 3.1 Методики (за відсутності між енергопостачальником та споживачем договірних відносин), та порушень, зазначених у підпункті 5 пункту 3.1 Методики, добовий обсяг споживання електричної енергії $W_{\text{доб.с.п.}}$ (кВт·год) через проводи, якими здійснене самовільне підключення або підключення поза приладом обліку, визначається за формулою (2.7) Методики.

Час використання самовільного підключення протягом доби приймається рівним 8 год.

(пункт 3.5 у редакції постанови Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.12.2008 р. N 1384)

3.6. У разі виявлення у споживача порушень, зазначених у підпункті 6 пункту 3.1 Методики, добовий обсяг споживання електричної енергії $W_{\text{доб.с.п.}}$ (кВт·год) визначається за формулою (2.7) Методики.

При цьому $P_{\text{с.п.}}$ (кВт) розраховується виходячи:

з сили струму, визначеної виходячи з найменшої поперечної площі перерізу проводів (кабелів), що використані в схемі самовільного підключення, та допустимого тривалого струму, який може ними протікати згідно з главою 1.3 ПУЕ, А. Поперечна площа перерізу проводів (кабелів), що використані у схемі самовільного підключення, визначається на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології, А;

з найменшої сили струму спрацювання опломбованих енергопостачальником комутаційних апаратів, що задіяні у схемі самовільного підключення (за умови, коли зазначена сила струму спрацювання менша сили струму, визначеної виходячи з найменшої поперечної площі перерізу проводів (кабелів), що використані у схемі самовільного підключення до мережі, та допустимого тривалого струму, який може ними протікати згідно з главою 1.3 ПУЕ) А;

з сили струму, визначеної на підставі показів відповідних засобів вимірювальної техніки, повірених у терміни, передбачені законодавством у сфері метрології (у разі відсутності даних, достатніх для визначення сили допустимого тривалого струму, що може протікати по колу самовільного підключення).

Час використання самовільного підключення протягом доби приймається рівним 8 год.

(пункт 3.6 у редакції постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, від 18.12.2008 р. N 1384)

3.7. У разі виявлення у споживача порушень ПКЕЕН, зазначених у підпунктах 1 - 3 пункту 3.1 Методики, та за умови наявності між споживачем та енергопостачальником договірних відносин, зазначених у підпункті 4 пункту 3.1 Методики, сума до сплати має бути зменшена на величину вартості електричної енергії відповідно до виставлених споживачу за період порушення рахунків за точкою (точками) обліку, на якій (яких) було виявлено порушення.

У разі, коли вартість електричної енергії відповідно до виставлених за період порушення рахунків за точкою (точками) обліку, на якій (яких) було виявлено порушення, менша вартості електричної енергії, оплаченої за період порушення, сума до сплати має бути зменшена на величину вартості оплаченої електричної енергії.

В інших випадках споживачу виписується рахунок на всю розраховану суму.

(пункт 3.7 у редакції постанов Національної комісії регулювання електроенергетики України від 08.02.2007 р. N 154, від 18.12.2008 р. N 1384)

ДОДАТОК 1
до Методики визначення обсягу та
вартості електричної енергії, не
облікованої внаслідок порушення
споживачами правил користування
електричною енергією

Коефіцієнти використання струмоприймачів

Тип електрообладнання	K_B
Електродвигуни компресорів, насосів, вентиляторів, генераторів, холодильників і таке ін.	0,75
Електродвигуни металообробного та деревообробного обладнання	0,25
Електродвигуни механізмів безперервного транспорту (транспортери, конвеєри, елеватори та зблоковані з ними механізми)	0,7
Електродвигуни повторно-короткочасного режиму роботи (крани, кран-балки, тельфери)	0,1
Зварювальне обладнання	0,4
Нагрівальне обладнання, електричні печі	0,7
Внутрішнє освітлення:	
при роботі споживача в першу зміну в зимовий період (у разі наявності природного освітлення);	0,4
при роботі споживача в першу зміну в літній період (у разі наявності природного освітлення);	0,3
при роботі споживача в другу зміну в літній період, при двозмінній роботі споживача (у разі наявності природного освітлення);	0,5
при роботі споживача в другу зміну в зимовий період, при двозмінній роботі споживача (у разі наявності природного освітлення);	0,75
для третьої зміни, при тризмінній роботі споживача;	1
у разі відсутності природного освітлення;	1
зовнішнє освітлення:	
літній період	0,4
зимовий період	0,7

ДОДАТОК 2
до Методики визначення обсягу та
вартості електричної енергії, не
облікованої внаслідок порушення
споживачами правил користування
електричною енергією

Коефіцієнти використання потужності

Тип помешкання	$K_{\text{вик}}$
Квартира, окремий будинок або інший об'єкт споживача, не обладнаний ні електроопаленням, ні стаціонарною електроплитою	0,2
Квартира, окремий будинок або інший об'єкт споживача, які обладнані стаціонарною електроплитою	0,3
Квартира, окремий будинок або інший об'єкт споживача, які обладнані електроопаленням	0,1 (літній період) 0,6 (на період опалення, який установлюється за розпорядженням місцевої влади)
Квартира, окремий будинок або інший об'єкт споживача, які обладнані електроопаленням та стаціонарною електроплитою	0,2 (літній період) 0,6 (на період опалення, який установлюється за розпорядженням місцевої влади)